

Modlitba za pokoj vo Vatikánskych záhradách, pri ktorej si prejavili priateľské gesto prezidenti Izraela a Palestíny, bola momentom Božieho pôsobenia. Ovocie sa ukáže postupom času, hovoria komentátori. Samotná udalosť je dôkazom odvahy účastníkov pretrhnúť špirálu nenávisť za pomoci slovíčka «brat». V obyvateľoch Izraela a Palestíny vyvolali zábery prenášané z Vatikánu otázniky, ktoré podľa tamojšieho kňaza Davida Neuhausu SJ majú v sebe pozitívny náboj. Nám tieto udalosti opäť poodhalili, čo sa skrýva v srdci Svätého Otca Františka i jeho brata Bartolomeja, a možno aj v našom vlastnom srdci. Kiež sú pre každého čitateľa tieto Listy z Vatikánu podnetom k otázkam, ktoré posúvajú vpred.

Jozef Bartkovjak SJ

Svätý Otec na Turíce: Duch Svätý nás učí, dáva nám pamäť a reč

V nedeľu 8. júna slávil pápež František v Bazilike sv. Petra eucharistickú slávnosť Zoslania Ducha Svätého. V homílii poukázal na pôsobenie Ducha, ktorý nás vyučuje, oživuje našu pamäť viery a otvára nám ústa pre vydávanie svedectva.

„«Všetkých naplnil Duch Svätý» (Sk 2,4). Keď sa Ježiš pri poslednej večeri prihováral apoštolom, povedal, že po svojom odchode z tohto sveta im pošle ako dar od Otca Ducha Svätého (porov. Jn 15,26). Tento prísľub sa mocne naplňa v deň Turíc, keď Duch Svätý zostupuje na učeníkov zhromaždených vo Večeradle. Toto vyliatie, akokoľvek mimoriadne, nezostalo obmedzené iba na tento okamih, ale je to udalosť, ktorá sa obnovovala a naďalej sa obnovuje. Oslávený Kristus po pravici Otca pokračuje v plnení svojho sľubu, zosiela na Cirkev oživujúceho Ducha, ktorý nás vyučuje, oživuje nám pamäť a dáva nám prehovoriť. Duch Svätý nás vyučuje: je duchovným učiteľom. Vede nás správnou cestou cez životné situácie. Učí nás ceste, životu. V počiatkoch Cirkvi, sa kresťanstvo nazývalo «Cestou»

(Sk 9,2) a Ježiš sám je Cesta. Duch Svätý nás učí nasledovať ho, kráčať v jeho stopách. Skôr než učiteľom náuky je Duch Svätý učiteľom života. A súčasťou života je určite aj vedomosť, poznanie, ale v širšom a harmonickom horizonte kresťanskej existencie. Duch Svätý nám oživuje pamäť, pripomína nám všetko, čo povedal Ježiš. Je živou pamäťou Cirkvi.”

VIAC

Pápež v nedeľnom poludňajšom príhovore: „Cirkev musí prekvapovať!“

Svätý Otec v príhovore pred modlitbou Regina Coeli v nedeľu Zoslania Ducha Svätého zdôraznil, že k zdravým prejavom Cirkvi patrí jej schopnosť prekvapovať a vytvárať rozruch. Na Námestí sv. Petra bolo vidieť niekoľko palestínskych vlajok.

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Slávnosť Zoslania Ducha Svätého nám pripomína vyliatie Ducha Svätého na apoštolov zhromaždených vo Večeradle. Podobne ako Veľká noc, je to udalosť, ktorá sa udiala v deň už predtým jestvujúceho židovského sviatku, a ktorá priniesla prekvapujúce naplnenie. Kniha Skutkov apoštolov opisuje znaky a ovocie toho nezvyčajného vyliatia: silný vietor a plamienky ohňa, strach sa

vytráca a prenecháva miesto odvahe, jazyky sa rozväzujú a všetci rozumejú posolstvu. Tam, kam prichádza Boží Duch, sa všetko obrodzuje a premieňa. Udalosť Turíc je znakom zrodenia Cirkvi a jej vystúpenia na verejnosť. Mocne na nás pôsobia dve črty: je to Cirkev, ktorá prekvapuje a robí rozruch. Kľúčovým prvkom Turíc je prekvapenie. Náš Boh je Bohom prekvapení, to vieme. Od učeníkov už nikto nič neočakával, po Ježišovej smrti boli bezvýznamnou skupinkou, porazenými sirotami ich Majstra. Avšak stane sa neočakávaná udalosť, ktorá vzbudí údiv. Ľudia zostávajú zmätení, pretože každý počuje učeníkov hovoriť o veľkých Božích skutkoch v ich vlastnom jazyku.” **VIAC**

„Modlitba za pokoj“ gestom zmierenia medzi Izraelom a Palestínou

Pri Modlitbe za pokoj sa v nedeľu 8. júna vo večerných hodinách stretli vo Vatikáne prezidenti Izraela a Palestíny Šimon Peres a Mahmúd Abbás spolu s ich hosťom pápežom Františkom. Historické stretnutie sa konalo v malebnom zákutí Vatikánskych záhrad v neobyčajný deň, v deň slávnosti Turíc.

Prednes modlitieb, slov **príhovorov** a gestá pokoja, vrátane vzájomného objatia izraelského a palestínskeho prezidenta v pápežovej prítomnosti zachytili médiá ako historický moment. Tri približne 20-členné delegácie v pokojnej atmosfére zelene Vatikánskych záhrad spoločne prežívali momenty duchovného sústredenia a vyzývania Boha o dar pokoja. Kresťania na stretnutí vystupovali v ekumenickej

jednote, čo jasne vyjadrila prítomnosť konštantinopolského patriarchu Bartolomeja I., ktorý rovnako prišiel na pozvanie pápeža Františka. Ako symboly zostávajú nielen miesto stretnutia a mladý olivovník, ktorý účastníci zasadili, ale aj dátum: Nedeľa zoslania Ducha Svätého. Stretnutie, prenášané televíziou v priamom prenose, sa začalo privítaním hostí v Dome sv. Marty. Hlavní aktéri sa spoloč-

ným mikrobused presunuli na miesto modlitby v zákutí Vatikánskych záhrad, kde ich už na trávniku trojuholníkového tvaru, medzi impozantnými stenami zelene smerujúcimi pohľad ku kupole Baziliky sv. Petra, očakávali členovia delegácií. Scénu dotvárala prítomnosť hudobného telesa zloženého z umelcov prislúchajúcich k trom náboženstvám: židovskému, kresťanskému a moslimskému. Modlitbu, ktorá sa začala

o 19. hodine, viedli náboženský predstavitelia každého z náboženstiev. Poradie jednotlivých blokov odrážalo historický zrod každého spoločenstva viery. **VIAC**

Z reakcií na historické stretnutie vo Vatikáne „Modlitba za pokoj“

P. Federico Lombardi, riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice, hovorí o odkaze „Modlitby za pokoj“. Vikár Jeruzalemského patriarchátu pre židovskú komunitu a emigrantov P. David Neuhaus SJ si všima prítomnosť Boha na iniciatíve pápeža a pozitívne vníma „rozruch“, ktorý vyvolala vo Svätej zemi.

„Pápež František v zhode s ostatnými účastníkmi tohto stretnutia chcel dať veľmi silné znamenie volania k Bohu, otvorenia sa, čiže väčšieho a všestrannejšieho horizontu úsilia o pokoj. A ako poznamenal páter kustód Pizzaballa, možno mier nenastúpi okamžite v tom zmysle, že by sa situácia na Blízkom východe zmenila zo dňa na deň, ale celkom iste ľudia dobrej vôle a ľudia, ktorí veria v Boha, dali nový a silný príspevok, keď sa zo všetkých svojich síl obrátili na Pána o pomoc jeho milosti, o dar pokoja – ktorý je, ako veríme, darom – a o schopnosť srdc obrátiť sa a zaujať iný postoj. Pápež neustále hovorí o kultúre stretnutia a nedelňé stretnutie bolo ozajstným stretnutím osôb v znamení viery“ – **uviedol P. Lombardi**. Aké reakcie vyvolalo toto podujatie vo Svätej zemi? „Myslím, že vyvolalo trochu zmätku, a to je dobre, lebo keď sú si ľudia absolútne istí v tom, čo majú robiť a ako musia konať, myslím, že vtedy pôsobenie Boha zostáva blokované. A to preto, že sa cítime sebestační. Myslím, že celá ceremónia i jej plánovanie zanechali nejedného Izraelčana a Palestínčana zmätených: Čo to pápež robí? Čo to navrhuje? Myslím, že v tomto zmatku, keď si ľudia začínajú klásť otázky, sa s Božou pomocou dá urobiť krok vpred“ – **povedal jezuita páter David Neuhaus**.

Katechéza generálnej audiencie: „Bázeň pred Bohom nás nerobí bojazlivými, ale odvážnymi“

Pri generálnej audiencii v stredu 11. júna sa Svätý Otec František v katechéze zameril na posledný zo siedmich darov Ducha Svätého, dar bázne pred Bohom. Vyzval tiež k spoločnému boju proti využívaniu práce detí.

Ako povedal, nejde tu o strach z Boha, ale o odovzdanie sa s dôverou do jeho otcovských rúk vo vedomí, akí maličkí sme v porovnaní s ním a s jeho láskou: „Bázeň pred Bohom nám dáva vedomie, že všetko pochádza z Božej milosti a že naša skutočná sila spočíva jedine v nasledovaní Ježiša Krista a v otvorení sa Otcovi, aby nás zahrnul svojou

dobrotou a milosrdenstvom.“ Pápež František pripomenul, že z daru bázne pred Bohom kresťan čerpá nielen útechu a pokoj, ale aj odvahu: „Bázeň pred Bohom z nás nerobí kresťanov, ktorí sú bojazliví a nedokážu vzdorovať, ale vzbudzuje v nás odvahu a silu!“ Ten kto zloží všetky svoje obavy a očakávania na Boha, cíti sa chránený a šťastný ako dieťa v otcovom náručí, zdôraznil Svätý Otec. Zároveň však pripomenul, že bázeň pred Bohom slúži aj ako alarmujúci signál, aby sme sa vyhli páchaniu zla. Poukázal na žalostný stav tých, ktorí sa bez bázne znižujú až k takým zločinom, ako je korupcia, obchodovanie s ľuďmi, či predaj zbraní na podporovanie vojen. V súvislosti so Svetovým dňom proti zneužívaniu detí na prácu, ktorý pripadá na 12. jún, upozornil, že v takejto situácii sú vo svete desiatky miliónov detí. **VIAC**

Pápež karabinierom: „Vaším povolaním je byť nablízku tým najslabším“

Pápež František sa bude 13. septembra modliť za obeť všetkých vojen pri vojenskom pamätníku v Redipuglii na severovýchode Talianska. Oznámil to v piatok 6. júna v príhovore 50-tisíc karabinierom pri príležitosti 200. výročia založenia talianskeho Ozbrojeného zboru karabinierov.

Pripomenul, že povolanie karabiniera je službou, a to najmä v prospech najslabších. Na audiencii sa zúčastnila aj talianska ministerka obrany Roberta Pinottiová, veliaci generál Leonardo Gallitelli a vojenský ordinár Mons. Santo Marciano, ktorý v ranných hodinách pred audienciou slávil na Námestí sv. Petra svätú omšu pri príležitosti jubilea. Pri príchode na vatikánske námestie vívalo krátko po poludní pápeža Františka 50-tisíc príslušníkov zboru. V otvorenom papamobile prechádzal pomedzi zástup. Okrem karabinierov v službe boli na oslave prítomní aj ich starší kolegovia vo výslužbe a ich rodiny. Svätý Otec v príhovore poznamenal, že oslava tohto výročia znamená prejsť dvoma storočiami talianskej histórie, v ktorej sa utváral silný vzťah medzi karabiniermi a krajinou. **VIAC**

Pápež František: Šport je dôležitý vo výchove, aj pri evanjelizácii

Do Vatikánu v sobotu 7. júna zavítalo viac ako 50-tisíc športovcov z celého Talianska, ktorí sem prišli osláviť 70. výročie založenia národnej asociácie *Centro Sportivo Italiano*. V závere celodenného programu zavítal medzi nich aj Svätý Otec.

Na veľkolepých oslavách sa zúčastnili viaceré športové zväzy, organizácie a združenia, ktoré prezentovali svoju prítomnosť pestrou paletou vlajok a transparentov. Deň bol organizovaný v spolupráci s Centrom pre pastoráciu športu, turizmu a voľného času pri Konferencii biskupov Talianska. Program, ktorý sa na Námestí sv. Petra a priľahlej Via della Conciliazione začal už v ranných hodinách športovými aktivitami a kultúrnym programom, vyvrcholil príchodom Svätého Otca krátko pred 17. hodinou. Burácajúci dav športovej mládeže a dospelých privítal Svätého Otca špeciálnou piesňou a skandovaním športových pokrikov. **VIAC**

Posolstvo pápeža Európskemu pravoslávno-katolíckemu fóru

Výzva brániť náboženskú slobodu v Európe a pranie, aby kresťania európskeho kontinentu vedeli s ohľaduplnosťou a úctou zdôvodniť nádej, ktorú v sebe živia. Toto je odkaz posolstva pápeža Františka účastníkom Štvrtého európskeho pravoslávno-katolíckeho fóra, konaného od 2. do 6. júna v Minsku.

„Náboženstvo a kultúrna rozmanitosť: Výzvy pre kresťanské cirkvi v Európe“. Iniciatívu organizovala Rada európskych biskupských konferencií spolu s Ekumenickým patriarchátom a s pravoslávnyimi cirkvami v Európe. Účastníci vydali v závere stretnutia **spoločné vyhlásenie**. V pozdravnom posolstve, adresovanom apoštolskému nunciovi v Bielorusku

Claudiovi Gugerottimu pápež vyjadruje uznanie za iniciatívu v nádeji, že prispeje k upevneniu vzťahov priateľstva a spoločenstva. VIAC

Pápež sa stretne s chudobnými Ríma v stredisku Komunity sv. Egídia

Svätý Otec sa v nedeľu 15. júna v rímskej časti Trastevere stretne s chudobnými, emigrantmi a ďalšími členmi Komunity sv. Egídia, ktorej základným poslaním je priateľstvo a služba chudobným.

Pápež František príde okolo 17. hodiny v sprievode zakladateľa komunity prof. Andreu Riccardiho do Baziliky Santa Maria in Trastevere. Tu si uctí v Ríme najstarší zachovaný drevený obraz Panny Márie, vypočuje si niekoľko svedectiev a prihovorí sa prítomným. Nasledovať bude chvíľa modlitby. Z baziliky prejde Svätý Otec do sídla komunity na neďalekom Námestí sv. Egídia, kde sa stretne s predstaviteľmi komunity a ďalšími skupinami osôb, ktorým je Komunita sv. Egídia k dispozícii od svojho vzniku v roku 1968. VIAC

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty

Cirkev nie je rigidná, Cirkev je slobodná – zdôraznil pápež František pri svätej omši vo štvrtok 5. júna. V homílii varoval pred tromi skupinami ľudí, ktorí tvrdia, že sú kresťania. Nazval ich uniformistami, alternativistami a prospechármi. „Ako sa darí prvej láske?“ To znamená: som do teba zamilovaný tak, ako v prvý deň? Som s tebou šťastný alebo ťa ignorujem? To sú univerzálne otázky, ktoré si podľa Svätého Otca treba klásť často. A neplatí to len pre manželské páry, ale aj pre kňazov, biskupov, povedal pápež v piatok 6. júna. Blahoslavenstvá sú programom kresťanského života, uviedol Svätý Otec v pondelok 9. júna. Ak sa niekto z nás opýta, ako sa môžem stať dobrým kresťanom, tu nachádzame odpoveď, povedal pápež František v homílii.

Kardinál Tomko zástupcom Svätého Otca na oslavách v Užhorode

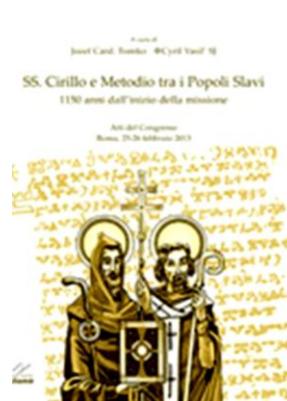
Svätý Otec vymenoval kardinála Jozefa Tomka, emeritného prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov, za svojho osobitného vyslanca na oslavách 25. výročia prinávratenia slobody Mukačevskej gréckokatolíckej eparchie. Oslavy sa budú konať v kňazskom seminári v Užhorode 28. júna 2014. Mukačevská eparchia začala oslavy

východu tamojšej Cirkvi z katakomb už 28. apríla. V tento deň sa konal *Moleben k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu* na starodávnom cintoríne na kalvárii v Užhorode. Práve 28. apríla v roku 1989, na Veľký piatok, o. Jurij Fedaka na tomto mieste slúžil prvú verejnú *Veľkú večiereň* s vynesением plaščenice.

Prezentácia publikácie „Sv. Cyril a Metod medzi slovanskými národmi“

V Ríme na pôde Veľvyslanectva Slovenskej republiky pri Svätej stolici sa v utorok 10. júna v spolupráci s Pápežským východným inštitútom konala slávnostná prezentácia publikácie s názvom „Sv. Cyril a Metod medzi slovanskými národmi. 1150 rokov od počiatku ich misie“.

Zostavovateľmi 256-stranového zborníka z medzinárodného kongresu konaného 25. - 26. februára 2013 v Ríme sú kardinál Jozef Tomko a arcibiskup Cyril Vasil' SJ. Slovenský veľvyslanec pri Svätej stolici Peter Sopko na prezentácii okrem oboch spomenutých osobností privítal aj prefekta kongregácie pre východné cirkvi kardinála Leonarda Sandriho, predsedu Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky Mons. Claudia Mariu Celliho, profesora Pápežského východného inštitútu pátra Samira Khalila Samira SJ, rektora Slovenského pápežského kolégia sv. Cyrila a Metoda v Ríme Mons. Vladimíra Stahovca a ďalších.

VIAC

Rozhovor s cirkevným historikom Ľuboslavom Hromjárom

Cirkevný historik HEDr. Ľuboslav Hromják PhD., ktorý pôsobí na Teologickom inštitúte na Spišskej Kapitule, sa v uplynulom týždni zúčastnil v Ríme na odbornom kolokviu, zameranom na obdobie pontifikátu pápeža Benedikta XV. (1914–1922), konkrétne na pôsobenie vtedajšieho štátneho sekretára kardinála Pietra Gasparriho. V rozhovore pre Vatikánsky rozhlas Ľuboslav Hromják približuje tému svojho príspevku, zameranú na postoj Svätej stolice k citlivým otázkam zmien v cirkevnej správe na našom území po rozpade Rakúska-Uhorska.

VIAC

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, v rannej repríze o 5.15

RTVS: týždenná 10-minútovka na Rádiu Regina v nedeľu o 5.00, v repríze o 18.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45, v rannej repríze o 9.20

Počúvanie cez internet: sk.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ